వినయ్ ప్రకాష్ మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్ మరియు ఇతరులు.

ఫిబ్రవరి 17, 1997

[కె. రామస్వామి మరియు జి. టి. నానావతి న్యాయమూర్తులు.]

భారత రాజ్యాంగం, 1950:

ఆర్టికల్స్ 342 (1) మరియు 366 (25) – షెడ్యూల్డ్ తెగలు – హోదా కోసం దావా – రాష్ట్రపతి అధిసూచన ప్రకారం "లోహారా" షెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందినది – బీహార్ కు చెందిన లోహారా తెగ ఒక వెనుకబడిన తరగతి, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల ఆదేశాలు (సవరణ) చట్టం, 1976 ఆధారంగా షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాను దావా చేయడం – రాష్ట్రపతి అధిసూచన యొక్క ఆంగ్ల సంస్కరణలో, లోహర్లను షెడ్యూల్డ్ తెగగా చూపించలేదు. కానీ హిందీ సంస్కరణలో ఇది అధిసూచనలో స్థానం పొందింది – అప్పీలుదారుల రిట్ పిటీషన్ ను హైకోర్టు కొట్టివేసింది – నిర్ణయించింది రాష్ట్రపతి అధిసూచన నిస్సందేహంగా ఉంది , మరియు, అందువల్ల, ఆర్టికల్ 342 (1) కింద భారత రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన అధిసూచనతో చదివిన ఆర్టికల్ 366 (25) కింద "షెడ్యూల్డ్ తెగలు" అనే నిర్వచనం యొక్క అర్థంలో లోహర్లు షెడ్యూల్డ్ తెగ కాదు నమోదు విభాగం చేసిన తప్పుడు అనువాదం ఆధారంగా మరియు ఆ ప్రాతిపదికన ఉత్తర్వులు పొందినందున , దానిని షెడ్యూల్డు తెగ హోదాకు ఆధారం చేయలేము. అప్పీలుదారులు ప్రారంభం నుండి షెడ్యూల్డ్ తెగ హోదాకు అర్హులు కారు — షెడ్యూల్డ్ లో జోక్యానికి హామీ ఇచ్చే హైకోర్టు నిర్ణయంలో చట్టవిరుద్ధత లేదు – షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల ఆదేశాల (సవరణ) చట్టం, 1976.

నిత్యానంద శర్మ v. బీహార్ రాష్ట్రం, [1996] 3 SCC 576, ఆధారపడింది.

బసవలింగప్ప వి. డి. మునిచిన్నప్ప , [1965] 1 SCR 316; శ్రీష్ కుమార్ చౌదరి వి. త్రిపుర రాష్ట్రం, [1990] సప్లిమెంట్. SCC 220; పాల్ఘాట్ తాండన్ సముద్ర సంరక్షణ సమితి v. కేరళ రాష్ట్రం, [1994] 1 SCC 359 ; పరస్రామ్ వి. శివ్చంద్ , [1969] 1 SCC 20 మరియు శంభూ

నాథ్ v. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా & మరొకరు., సి. ఎ. నెం. 4631/90 అనేది 15.9.1990 న నిర్ణయించబడింది, దీనిని సూచిస్తారు.

కర్ణాటక రాష్ట్రం v. కుమార్ జి. ఎన్. అంబిగా , [1995] సప్లిమెంట్ 2 ఎస్. సి. సి 560 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం v. బాలా ముసలయ్య, [1995] 1 ఎస్. సి. సి. 184, వర్తించదని నిర్ణయించినది.

సివిల్ అప్పిలెట్ న్యాయాధికార పరిధి: ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా పిటిషను (సి) నెం. 2714/1997.

1996లోని ఎల్. పి. ఎ. నెం. 831లో పాట్నా హైకోర్టు యొక్క 10.10.96 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి అప్పీలు.

పిటిషనర్ల తరపున రాజీవ్ ధావన్, నవీన్ ప్రకాష్ వాదించారు.

కోర్టు ఈ క్రింది ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది:

లోహారా హోదాను పొందడానికి లోహార్ సమాజం చేసిన నాలుగో ప్రయత్నము ఇది. అనుమతించిన విధంగా లోహర్లు అనే వారు, కమ్మరులు, బీహార్ రాష్ట్రంలో వారు వెనుకబడిన వర్గానికి చెందినవారు. బీహార్ రాష్ట్రంలో లోహర్లు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందినవారు.

1996 అక్టోబరు 10న ఎల్పిఎ నెం. 831/96 లో పాట్నా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి ఈ ప్రత్యేక అనుమతి పిటిషన్ ఉద్భవించింది. భారత రాష్ట్రపతి, ఆర్టికల్ 366 (25) తో చదివిన రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 342 (1) కింద అధికారాన్ని వినియోగించుకుని , బీహార్ రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్డ్ తెగలను ఈ విధంగా తెలియజేశారు: అటువంటి తెగలు లేదా గిరిజన సంఘాలు లేదా అటువంటి తెగలు లేదా గిరిజన సంఘాలలోని భాగాలు లేదా సమూహాలు ఈ రాజ్యాంగం యొక్క ప్రయోజనాల కోసం ఆర్టికల్ 342 ప్రకారం షెడ్యూల్డ్ తెగలుగా పరిగణించబడతాయి. "ఆ తరువాత, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల ఆదేశాలు (సవరణ) చట్టము , 1976 కొన్ని కులాలను జాబితాలో చేర్చడం కాని లేదా తొలగించడం కాని జరిగింది. బీహార్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి నమోదుల యందు , 20వ నమోదులో , లోహారా తప్పుగా లోహ్రా అని అనువదించబడింది, మరియు అదే రాష్ట్ర గెజిట్ అధిసూచనలో ప్రచురించబడింది.

1995 జనవరి 6న ప్రభుత్వం ప్రచురించిన అధిసూచన ద్వారా దీనిని సరిదిద్దారు. ఇంతలో, 1976 సవరణ చట్టము మరియు లోహర్ల తరువాత వ్యాజ్యాల పరంపర కొనసాగింది – వెనుకబడిన తరగతి – ముందు చెప్పినట్లుగా, షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాను అభ్యర్థించారు. షెడ్యూల్డ్ తెగల సామాజిక హోదా అభ్యర్థనను తిరస్కరించబడినప్పుడు, పిటిషనర్ కోర్టులను ఆశ్రయించారు. కొన్ని సందర్భాల్లో హైకోర్టు కోరుకున్న సామాజిక హోదా ధృవీకరణ పత్రాలను మంజూరు చేయగా , మరికొన్ని అలాంటి ఒకే విధమైన సందర్భాల్లో వాటిని తిరస్కరించారు. ఈ విషయం మొదటిసారిగా తెరపైకి వచ్చినప్పుడు, ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల సభ్యులుగా ఉన్న ధర్మాసనం ముందు మనలో ఒకరు (కె. రామస్వామి , న్యాయమూర్తి.), శంభూ నాథ్ v యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు మరొకరు , సి. ఎ. నెం. 4631/90 సెప్టెంబర్ 15, 1990 న, భారత యూనియన్ తరపున హాజరైన న్యాయవాది వారు షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాకు అర్హులని తప్పుగా అంగీకరించారు. ఆ ప్రాతిపదికన, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ ఆదేశాన్ని రద్దు చేసి షెడ్యూల్డ్ తెగల ధృవీకరణ పత్రం జారీ చేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వబడింది. ఈ విషయంలో ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ సామాజిక హోదా ధృవీకరణ పత్రాలు జారీ చేయబడలేదు కాబట్టి, శంభూ నాథ్ కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో ఉంచుకుని ధృవీకరణ పత్రాలను జారీ చేయమని రాష్ట్రంలోని అధికారులందరిని ఆదేశిస్తూ ఆర్టికల్ 32 కింద రిట్ పిటిషన్, మాండమస్ రిట్ కొరకు మళ్ళీ ఈ కోర్టులో దాఖలు చేయబడింది. ఆ రిట్ పిటిషన్ ను కూడా ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన ధర్మాసనం కొట్టివేసింది , అందులో మాలో ఒకరు (కె. రామస్వామి , న్యాయమూర్తి.) సభ్యుడిగా ఉన్నారు.

తరువాత, ఈ విషయాన్ని నిత్యానంద శర్మ v బీహార్ రాష్ట్రం, [1996] 3 ఎస్. సి. సి. 576 లో, తీవ్రంగా పరిగణించారు. లోహర్లు మరియు లోహారాల మొత్తం చరిత్రను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే , ఈ కోర్టు 10, 11 మరియు 12 పేరాల్లో లోహర్లు వెనుకబడిన తరగతి కావడంతో, వారు అనుసూచిత తెగ అయిన లోహారా హోదాను పొందలేరని , అందువల్ల, ఆ ప్రాతిపదికన అర్హత రాజ్యాంగ విరుద్ధమైనది మరియు షెడ్యూల్డు తెగలకు లభించే ప్రయోజనాలకు షెడ్యూల్డు తెగల హోదాను పొందడానికి ఇది ఒక తిరోగమన చర్య. హైకోర్టు వ్యతిరేక దృక్పథాన్ని తీసుకున్న తీర్పులన్నీ చట్టపరంగా మంచిది కాదని కూడా తీర్పు ఇవ్వబడింది. ఫలితంగా, పర్యవసానంగా, సమర్థ అధికారులు జారీ చేసిన ఆదేశాల ఆధారంగా , లోహారా హోదాను కోరుతూ వారు హైకోర్టులో మరో రిట్ డి పిటిషన్ ను దాఖలు చేశారు. నిత్యానంద్ శర్మ కేసులో ఈ శాసనము విధించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని , ఆ ప్రశ్నలోకి వెళ్ళడానికి కోర్టుకు అవకాశం లేదని , తదనుగుణంగా

రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేసిందని డివిజన్ బెంచ్ వివాదాస్పద ఉత్తర్వులో పేర్కొంది. ఆ తరపున దాఖలు చేసిన ఎల్పీఏ కూడా కొట్టివేయబడింది. అందువల్ల, ఈ ప్రత్యేక అనుమతి పిటిషన్.

పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ రాజీవ్ ధావన్ ఈ విధంగా వాదించారు. ఈ కోర్టు బి. బసవలింగప్ప వర్సెస్ డి. మునిచిన్నప్ప , [1965] 1 ఎస్సిఆర్ 316 వద్ద 322, శ్రీష్ కుమార్ చౌదరి వర్సెస్ త్రిపుర రాష్ట్రం , [1990] supp. SCC 20 పేరా 12 మరియు పేరా 20 మరియు పాల్ఘాట్ తాండన్ పి. సముద్రవ సంరక్షణ సమితి వర్సెస్ v. కేరళ రాష్ట్రం, (1994) 1 ఎస్. సి. సి. 359, 364, పేరా 14 మరియు 19, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 341 మరియు 342 కింద భారత రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఇవ్వబడిన హోదా ప్రయోజనం పొందడానికి వారికి అర్హత ఉందా అని తెలుసుకోవడానికి ఒక నిర్దిష్ట కులం లేదా తెగ షెడ్యూల్డ్ తెగ కాదా అనే దానిపై విచారణ ప్రారంభించడానికి కోర్టుకు అవకాశం లేదని పరిగణించి , తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ సందర్భంలో ఉండవచ్చు; కనుక, నిత్యానంద్ శర్మ కేసులో ఒసగబడిన ఈ కోర్టు అభిప్రాయం ప్రకారం (ఇన్క్యూరియం) అజాగ్రత్తగా ఉంది. వివాదంలో మనకు ఎటువంటి బలం కనిపించలేదు. రాష్ట్రపతి అధిసూచన యొక్క ఆంగ్ల సంస్కరణలో లోహర్లను షెడ్యూల్డ్ తెగగా చూపించలేదని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. కానీ అనువదించబడిన హిందీ సంస్కరణలో , ఇది అధిసూచనలో స్థానం పొందింది. నిత్యానంద్ శర్మ కేసులో ఈ అంశాన్ని వివరంగా పరిశీలించింది, తప్పుగా అనువదించబడింది.

బసవలింగప్ప విషయంలో రాష్ట్రపతి అధిసూచన అర్థంలో 'భోవి' కులం షెడ్యూల్డ్ కులమా అనే ప్రశ్న తలెత్తిందని , అందులో ఎన్నికలలో రిజర్వు చేసిన స్థానానికి పోటీ చేయాలకునే అభ్యర్థి అయిన ప్రతివాది షెడ్యూల్డ్ కులానికి చెందినవా డు. ఆమోదయోగ్యంగా, అధిసూచనకు ముందు , భోవి కులం షెడ్యూల్డ్ కులం , ఆ పరిస్థితులలో , ఈ కోర్టు ఆ ప్రశ్నలోకి వెళ్ళింది. పరస్రామ్ వర్సెస్ శివ్చంద్, [1969] 1 ఎస్. సి. సి. 20 మరియు శ్రీష్ కుమార్ చౌదరి కేసులో ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును ఈ కోర్టు ప్రస్తావించింది , ఇందులో 'మోచి' ని చామర్ యొక్క నోటిఫైడ్ కులంలో చేర్చారా అనే ప్రశ్నలోకి వెళ్ళడానికి కోర్టుకు అవకాశం లేదని ఈ కోర్టు పేర్కొంది. అదే విధంగా, పాల్ఘాట్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న) మద్రాసు ప్రావిన్స్ లో భాగమైన మలబార్ జిల్లాలోని తాండన్లు లేదా ఎజావాలు షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందినవారా లేదా వెనుకబడిన తరగతులకు చెందినవారా అనే ప్రశ్న ఉంది, మరియు 14, 19 పేరాల్లో ప్రభుత్వం చేసిన ప్రవేశాల దృష్ట్యా, రాష్ట్రపతి నోటిఫికేషన్ ద్వారా తగిన విధంగా సవరించబడే వరకు ఆ ప్రశ్నలోకి వెళ్ళడానికి ప్రభుత్వానికి

అవకాశం లేదని ఈ కోర్టు పేర్కొం ది. ఈ కేసులన్నింటినీ ఈ కోర్టు ఏదో ఒక తీర్పులో , ముఖ్యంగా నిత్యానంద శర్మ కేసులో పరిగణనలోకి తీసుకుంది.

విషయము ఏమిటంటేః రాష్ట్రపతి అధిసూచన ప్రకారం షెడ్యూల్డు తెగ కాని వ్యక్తికి షెడ్యూల్డు తెగ హోదా పొందడానికి అర్హత ఉందా ? రాష్ట్రపతి అధిసూచన యొక్క ఆంగ్ల సంస్కరణలో "లోహారా" గురించి స్పష్టంగా పేర్కొన్నప్పటికీ , లోహర్ గురించి ప్రస్తావించలేదని ఇప్పటికే నిర్ధారించబడింది. కానీ దానిని అనువదించేటప్పుడు , నిత్యానంద శర్మ కేసులో ఈ కోర్టు ఎత్తి చూపినట్లుగా లోహర్లను కూడా తప్పుగా చేర్చారు. అందువల్ల, రాష్ట్రపతి అధిసూచన నిస్సందేహంగా ఉందని , అందువల్ల, నిర్వచనం యొక్క అర్థంలో లోహర్లు షెడ్యూల్డ్ తెగలు కాదని చూడవచ్చు. 'రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 342 (1) కింద భారత రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన అధిసూచనతో చదివిన ఆర్టికల్ 366 (25) కింద షెడ్యూల్డ్ తెగలకు షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాకు అర్హత లేదని ఈ కోర్టు ఎత్తి చూపింది. రాష్ట్రపతి అధిసూచన ఏదైనా నిర్దిష్ట వర్గం లేదా తెగ లేదా దానిలోని ఒక భాగం ఉంటే , ఈ కోర్టు పేర్కొన్నట్లుగా, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 342 (2) లో అవసరమైన సవరణలు చేయడం పార్లమెంటు బాధ్యత అని , కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వం కాదు , కానీ నియమాలను అర్థం చేసుకోవడం మరియు ఒక నిర్దిష్ట కులం లేదా తెగ లేదా దానిలోని ఒక భాగం లేదా విభాగానికి షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాను పొందటానికి అర్హత ఉందా అని అర్థం చేసుకోవడం న్యాయస్థానం బాధ్యత అని స్పష్టమవుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో నిత్యానంద శర్మ కేసులో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని పునఃపరిశీలించాల్సిన అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము. అలాగే పాల్ఘాట్ కేసు మినహా అందులో సూచించిన ఇతర నిర్ణయాలు కూడా , తరువాత మరొక తీర్పులో పరిగణించబడ్డాయి. ఈ పరిస్థితులలో , జోక్యానికి హామీ ఇచ్చే హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన నిర్ణయంలో ఎటువంటి చట్టవిరుద్ధత ఉందని మేము భావించడం లేదు.

అప్పుడు నిత్యానంద శర్మ కేసులో తీర్పు యొక్క భావి అనువర్తనం యొక్క సిద్ధాంతాన్ని వర్తింపజేయవచ్చని వాదించబడింది. దానికి మద్దతుగా , గౌరవ న్యాయవాది , కర్ణాటక రాష్ట్రం v కుమార్ జి. ఎన్. అంబిగా , [1995] సప్ట్. 2 ఎస్. సి. సి 560 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం v. బాలా ముసలైయా , [1995] 1 SCC 184 లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన రెండు తీర్పులపై ఆధారపడ్డారు. మేము భయపడుతున్నాం , మేము గౌరవ న్యాయవాది వాదనను అంగీకరించలేము. ప్రతివాదులు మొదటి నుండి షెడ్యూల్డ్ తెగల సామాజిక హోదాకు అర్హత లేని కేసు ఇది. వారు పొందిన నమోదు అధిసూచనలో డిపార్ట్మెంట్ చేసిన తప్పుడు అనువాదం ఆధారంగా మరియు ఆ ప్రాతిపదికన ఉత్తర్వులు పొందినందున , దానిని షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాను మంజూరు చేయడానికి ఆధారంగా

చేయలేము. రాజ్యాంగం ప్రకారం వారికి షెడ్యూల్డ్ తెగల హోదాకు అస్సలు అర్హత లేనందున చట్టవిరుద్ధమైన చర్యను మేము అనుమతించలేము, ఈ పరిస్థితులలో, పైన పేర్కొన్న రెండు తీర్పులు ఈ కేసు వాస్తవాలకు వర్తించవు.

తదనుగుణంగా ప్రత్యేక అనుమతి పిటిషన్ కొట్టివేయబడుతుంది.

పిటిషను కొట్టివేయబడింది.